

A környezet és természet elleni bűncselekmények gyakorlati kérdései

Országos kutatási eredmények

**Az illegális hulladékelhelyezés jogalkalmazói
gyakorlata és nehézségei**

Dr. Garaí Renáta

Környezeti-természeti bűncselekmények fontossága

Fokozott védelemben részesül:

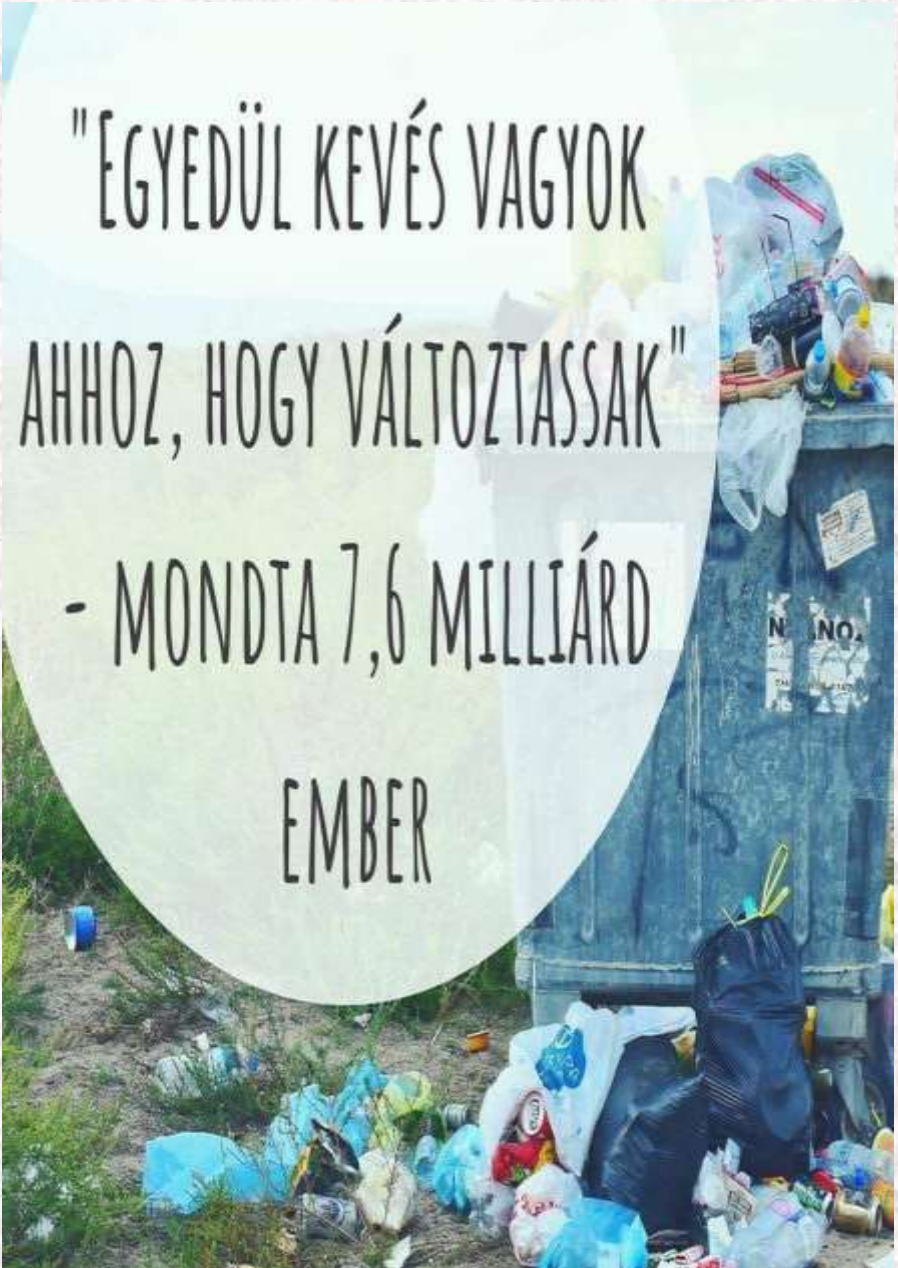
- a természeti környezet
- a Föld, és méhének kincsei
- a vízkészlet
- az élővilág
- az állatok és a növények

Alaptörvény:

- Garanciák meghatározása a környezetvédelem biztosításáért
1. normatív szabályok
 2. a jogállam működését segítő intézményrendszer

A természeti környezet egyensúlyának fenntartása a mi nemzedékünk feladata. A jelen államának, polgárainak és mindenkinek a „kezében” van a jövő generációjának sorsa, ezért környezetünk épségének fenntartása egyben az emberiség jövőjének a záloga.

/Dr. Háger Tamás: A környezet alkotmányos és büntetőjogi védelme, különös tekintettel a vizek élővilágának oltalmára. Büntetőjogi szemle 2016/1-2., 37. old./

"EGYEDÜL KEVÉS VAGYOK
AHHOZ, HOGY VÁLTOZTASSAK"
- MONDTA 7,6 MILLIÁRD
EMBER

A környezet és természet elleni bűncselekmények

Btk. XXIII. Fejezet

- **környezetkárosítás**
- **természetkárosítás**
- **állatkínzás**
- **orvvadászat**
- **orvhalászat**
- **tiltott állatviadal szervezése**
- **a hulladékgazdálkodás rendjének megsértése**
- **ózonréteget lebontó anyaggal visszaélés**
- **radioaktív anyaggal visszaélés**
- **nukleáris létesítmény üzemeltetésével visszaélés**
- **atomenergia alkalmazásával visszaélés**

Környezeti-természeti bűncselekmények fontossága

Környezeti-természeti bűncselekmények fontossága

Környezeti-természeti bűncselekmények fontossága

A kutatás elemei, módszerei

- ✓ Kriminál-statisztikai elemzés (ENYÜBS, VIR)
- ✓ Kerekasztal, fókuszcsoportos, szakmai egyeztetések
- ✓ Online kérdőív (427 db)
- ✓ Helyszíni szemlék, helyszíni fényképfelvételek
- ✓ Aktavizsgálatok

182 vádlott, **141** db nyomozati irat,
161 db ügyészégi akta

A vizsgált időszak: **2015.01.01 - 2016.12.31.**
(2 teljes év)

+ M e l l é k l e t e k :

- Jogalkalmazás: országos / teljes mintán
- Hatályos jogszabályok jegyzéke
- A (bűn)cselekmény kicsit másként (helyszíni fényképfelvételek)
- Építési törmelék szállítási verseny – avagy hulladékból építkezés
- Civil szervezetek szerepe és kezdeményezései

A kutatás főbb témakörei

1. A KÖRNYEZET VÉDELME T SZOLGÁLÓ FŐBB JOGTERÜLETEK

- Az egyes **jogágak eszközszererei**
- A **jogi felelősség** általános alapja
- A **környezethasználó kötelezettsége**
- Egyéb **felelősségi szabályok**
- A környezetkárosodás **megelőzési** és **helyreállítási** rendszere
- A **kárelhárítási** tevékenység néhány jellemzője
- A **kármentesítési eljárások** rendje
- A **fenntartható fejlődés** és a környezetvédelem
- A **hulladékgazdálkodás** és a környezetvédelem kapcsolata

2. A HULLADÉKGAZDÁLKODÁS RENDJE MEGSÉRTÉSÉNEK BÜNTETŐJOGI SZABÁLYOZÁSA

- Az Unió szabályozás, **EU-jogi követelmények**
- A **bűncselekményi tényállás** dogmatikai elemzése
- A bűncselekmény **alap- és minősített esetének** elhatárolása
- A **szabálysértés** jogi természetete
- Természetvédelmi szabálysértés
- Köztisztasági szabálysértés
- A **szabálysértés** elhatárolása a **bűncselekménytől**

A kutatás főbb témakörei

3. A HULLADÉKGAZÁLKODÁS RENDJÉNEK MEGSÉRTÉSE A BŰNÜGYI STATISZIKÁBAN

4. JOGALKALMAZÁSI NEHÉZSÉGEK és DILEMMÁK

- **Nyomozási, felderítési tapasztalatok**
- **Ügyészségi jogalkalmazás**
- **Kerekasztal és fókuszcsoportos megbeszélések tapasztalatai**
- **Környezetvédelmi hatóság vs. szabálysértési hatóság**
- **Szakmai kerekasztal, fókuszcsoportos megbeszélések**

5. A BŰNÜGYI ADATOK ELEMZÉSE, AZ AKTAVIZSGÁLATOK TAPASZTALATAI

- **Az aktafeldolgozás adatainak elemzése**
- **A cselekmények minősítése, főbb tendenciák**
- **Szakági együttműködés, párhuzamos (más) hatósági eljárások**
- **A bizonyítással kapcsolatos körülmények**
- **Bejelentők / Feljelentők - a büntetőeljárások megindítása**
- **Nyomozások és nyomozati cselekmények**
- **Szakértői bizonyítás, szakvélemények**
- **Bírósági döntések (elmúlt 2 év, jogerősen befejezett)**
- **A bűncselekmény jellemzői**
- **Az elkövetők jellemzői**

Általános problémák: „Minden változott, és minden mindennel összefügg.”

- az illegális hulladéklerakás Magyarország egyik legsúlyosabb környezeti problémája (**ingatlan tulajdonos ?**)
- a kupacok mérete egyre növekszik (**elszállítás ?**)
- városok szemétkyűjtő edényei (**máshonnan szállítják oda**)
- „örök dilemma”: **kerettényállás**
- ✓ egy másik jogszabály tölti ki tartalommal (régis Hgt., új Ht.)
- ✓ az alapul fekvő jogi szabályozás nemcsak jelentősen megváltozott, hanem az Európai Unió jogharmonizációs kötelezettségünk eredményeként teljesen új törvény jött létre
- ✓ a háttér-joganyagot meghatározó irányelvek is váltották egymást

ELHATÁROLÁS: szabálysértés vs. bűncselekmény

Hol?

Mit csinál?

Milyen hulladékot?

SZABS.: települési hulladékot a közterületen engedély nélkül lerak, elhelyez, vagy nem a kijelölt lerakóhelyen rak le vagy helyez el [Sztv. 196. § (2) bekezdés].

BŰNCSELEKMÉNY.: arra a célra hatóság által nem engedélyezett helyen hulladékot elhelyez, engedély nélkül vagy az engedély kereteit túllépve hulladékgazdálkodási tevékenységet, illetve hulladékkal más jogellenes tevékenységet végez. [Btk. 248. § (1) bekezdés a)-b) pont].

Lü elvi állásfoglalás:

A szabálysértési tényállás lényegében kiüresedett, az jogszerűen nem alkalmazható (hulladékgazdálkodási bírság).

Sztv. 2. § (4) bekezdés:

NEM állapítható meg szabálysértés, ha a tevékenység vagy a mulasztás bűncselekményt valósít meg, úgyszintén ha a tevékenységre vagy mulasztásra törvény vagy kormányrendelet közigazgatási eljárásban kiszabható bírság alkalmazását rendeli.

Jogszabályváltozás:
ismét lehet
köztisztasági szabálysértés!

Hulladéktörvény 86. § (6a) bekezdés

Nincs helye közigazgatási bírság alkalmazásának települési hulladék közterületen engedély nélkül történő lerakása, elhelyezése miatt.

- ha a nem veszélyes hulladék jellegét tekintve **TELEPÜLÉSI hulladék** (KSH: 3.700.000 tonna/év), és
- **NEM alkalmas veszélyeztetésre,**
- azt **KÖZTERÜLETEN** helyezik el,
- **ENGEDÉLY NÉLKÜL**

nem büncselekmény, hanem köztisztasági szabálysértés valósul meg, azonban közigazgatási bírság kiszabását 2017. január 1-jétől már nem vonhatja maga után.

Mi a hulladék?

Bármely tárgy vagy anyag,
amelytől birtokosa **megválnik**,
megválni **szándékozik** vagy
megválni **köteles**.

Mi a települési hulladék?

A háztartási, és a háztartási hulladékhoz hasonló szilárd hulladék.

/ Ht. 2. § 43. pontja /

A háztartási hulladék és a háztartási hulladékhoz hasonló,
**kereskedelmi, ipari és intézményi hulladék,
ideértve az elkülönítetten gyűjtött frakciót is.**

/A hulladékjegyzékről szóló 72/2013. (VIII.27.) VM rendelet, 1. sz. melléklet 20. kód/

- **Háztartási hulladék**: a háztartásokban képződő vegyes, elkülönítetten gyűjtött, valamint lomhulladék, ideértve a lakásokban, lakóingatlanokban, a pihenés, üdülés céljára használt helyiségekben, valamint a lakóházak közös használatú helyiségeiben és területein képződő hulladékot is.
- **Háztartási hulladékhoz hasonló hulladék**: az a vegyes, illetve elkülönítetten gyűjtött hulladék, amely a háztartásokon kívül képződik, és jellegében, összetételében a háztartási hulladékhoz hasonló.
- **Közterület**: a tulajdonos személyétől, illetve a tulajdonformától függetlenül **minden olyan közhasználatra szolgáló terület, amely mindenki számára korlátozás nélkül vagy azonos feltételek mellett igénybe vehető**, ideértve a közterületnek közútként szolgáló és a magánterületnek a közforgalom elől el nem zárt részét is.

Milyen típusú a hulladék?

A hulladékjegyzékről szóló 72/2013. (VIII.27.) VM rendelet 3. sz. melléklete egyben **ÚTMUTATÓ** is a jogalkalmazók számára:

„A (*)-gal jelölt azonosító kódok **veszélyes hulladékot** jelölnek.”

Elsősorban **jogszabály** mondja meg a hulladék
veszélyes / nem veszélyes
jellegét és **nem a szakértő!**

Bűncselekmény - Btk. 248. §, felderítési mutató: 30-40%

ALAPESET:

- a) arra a célra hatóság által nem engedélyezett helyen hulladékot elhelyez
- b) engedély nélkül vagy az engedély kereteit túllépve hulladékgazdálkodási tevékenységet, illetve hulladékkal más jogellenes tevékenységet végez

MINŐSÍTETT ESET:
mindez(eke)t veszélyes hulladéokra követi el
[a) és b) pontok]

GONDATLAN

ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK

- hulladék
- hulladékgazd. tevékenység

Alapeset:

ha alkalmas az emberi élet, testi épség, egészség, a föld, a víz, a levegő vagy azok összetevői, illetve az élő szervezet egyedének veszélyeztetésére

Minősített eset:

a Ht.-ben (+VM rendeletben) írt kiemelt veszélyesség a minősítő körülmény

„A büntetőjogi értelemben vett veszély a sérelem bekövetkezésének lehetőségét jelenti.

A tényállásszerűség szempontjából azonban közömbös, hogy a hulladékban immanensen meglévő veszély konkretizálódik-e valamilyen szinten a tényállásban írt elkövetési magatartás kifejtésével, avagy marad távolabbi veszélyként...”

Kúria 1/2015. Büntető Elvi Határozat

Minősített eset: veszélyes hulladék

A **minősített eset** megállapításához szükséges **veszélyes hulladék** fogalmát szintén a **Ht. definiálja** (Ht. 55. §).

A hulladék veszélyes hulladéknak minősül, ha az a **hulladékjegyzékről szóló rendeletben meghatározott hulladékjegyzékben veszélyes hulladékként szerepel**, és megfelel a 2. § (1) bekezdés 48. pontjában foglalt fogalom-meghatározásnak, vagyis rendelkezik az 1. mellékletben meghatározott **veszélyességi jellemzők** legalább egyikével (tűzveszélyes, maró, irritáló, mérgező stb.)

A hulladék ezen túlmenően **akkor is veszélyes hulladéknak minősül**, ha az nem veszélyes hulladékként szerepel a hulladékjegyzékben, de a **környezetvédelmi hatóság** megállapítja, hogy rendelkezik az 1. sz. mellékletben meghatározott veszélyességi jellemzők valamelyikével.

Az ilyen ismeretlen összetételű és a hulladékjegyzékben közelebbről meg nem határozott típusú hulladékot a környezetvédelmi hatóság döntéséig veszélyes hulladéknak kell tekinteni.

Szakkérdés, ténykérdés, jogkérdés

Alapeset:

- a veszély a sérelem bekövetkezésének lehetősége
- elegendő a veszélyeztetésre alkalmasság = ez a büntetőjogi hulladékfogalom immanens sajátossága = ami a büntetőeljárásban ténykérdés
- nem szükséges a tényleges/konkrét veszély
- immateriális, nem eredmény bcs.
- környezetvédelmi hatóság állásfoglalása, megállapításai
- bonyolult esetekben szakértő

Nem veszélyes például:
gumiabroncs, építési törmelék,
bútorok, lombok, ágak, gallyak

Veszélyes hulladéokra elkövetés:
Mít kell bizonyítani és hogyan?

- jogszabály határozza meg (csillag)
- szakértő kirendelése egyértelműen beazonosítható hulladéokra (különleges szakértelem, köztudomású tények bizonyítása, jogkérdések)
- „általános élettapasztalat”
- „egyszerű szemrevételezés”
- „laikosok számára is egyértelmű”
- „törvény előírásainak való megfeleltethetőség miatt minősül veszélyes hulladéknak”
- bűnügyi költség növelése (vádlott)
- időszerűség kérdései

Veszélyes például:

festékes vödör, olajos hordó, savas akkumulátor, elektronikai hulladék, gépjármű, ragasztók, lakkok, zománcok, nyomtatópatron
(kb. 650.000 tonna/év)

Aktvizsgálat: kérdések és válaszok

Minősítési dilemmák, párhuzamos eljárások

Az autószerelőként dolgozó É. László vádlott és társa egy kisteherautóból 50-60 db használt gumiabroncsot helyezett el egy budapesti utca mellett található zöldterületen, de a hivatásos mezőőr felfigyelt cselekményükre, akinek felszólítására a két férfi visszapakolta a gumiabroncsokat a gépkocsiba, majd elhajtottak a helyszínről.

- a nyomozó hatóság eljárását a *kormányhivatal áttételi határozata*, valamint a mezőőr feljelentése indította el, de - *mivel a cselekmény nem bűncselekmény* - a nyomozás megszüntetése

- rendőri indokolás: *„a gumiabroncsok kirakodása során tetten érték az elkövetőket, de azok felszólításra visszapakoltak a furgonba, így megállapítható, hogy csak nagyon rövid időre voltak elhelyezve a fenti zöldterületen; a leírt cselekmény a köztisztasági szabálysértés elkövetésére alkalmas...”*

- ügyészség: a *megszüntető határozatot hatályon kívül helyezte és a nyomozás folytatását* rendelte el: *„Egyértelmű, hogy az elkövetők szándéka arra irányult, hogy meg nem engedett helyen hulladéknak minősülő abroncsokat a végleges hátrahagyás szándékával elhelyezzék, ráadásul a fényképfelvételek szerint a kisteherautóból minden abroncsot kidobáltak, így azokat ténylegesen el is helyezték.”*

- *A bűncselekmény befejezettségét nem érinti, hogy a lerakott hulladék meddig volt a helyszínen, a hulladéknak csak alkalmasnak kell lennie a veszélyeztetésre, de azt nem kell előidéznie.*

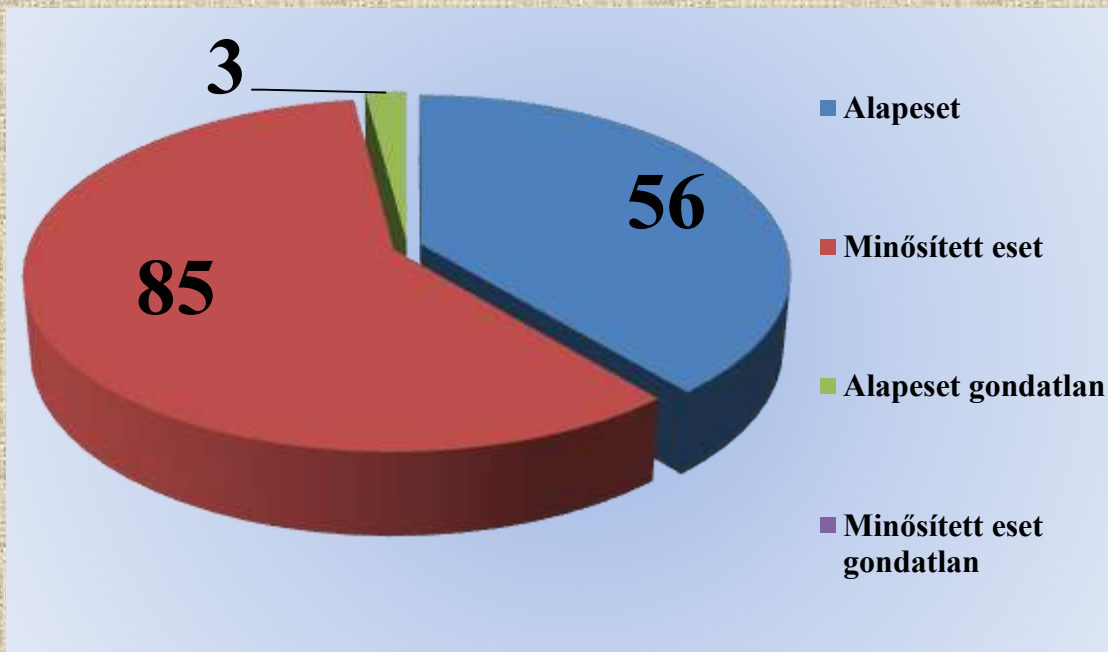
Elkövetés

ALAPESET: **39,7 %**

- Btk. 248. § (1) bekezdés **a) pontja** szerint: **45** (ELHELYEZÉS)
- Btk. 248. § (1) bekezdés **b) pontja** alapján: **10** (HULLADÉKGAZD. /MÁS TEV.)
- Btk. 248. § (1) bekezdés **a) és b) pontjában** foglaltakra: **1** (EGYÜTTES MEGSÉRTÉS)

MINŐSÍTETT ESET: **60,3 %**

- Btk. 248. § (1) **a) / (2)** veszélyes hulladékra: **32**
- Btk. 248. § (1) **b) / (2)** : **51**
- Btk. 248. § (1) **a)-b) / (2)**: **2**

Elkövetési magatartás: a) és b) pontok

- a) pont - az **elhelyezés** - magában foglalja a szállítást is (a hatóság által erre a célra nem engedélyezett helyen csak úgy lehet hulladékot elhelyezni, ha azt valahogyan, valamivel oda is szállítják)
- b) pont - **engedély nélkül, vagy meglévő engedély birtokában, de annak kereteit túllépve hulladékgazdálkodási tevékenység végzése**; vagy a hulladékkal más jogellenes tevékenység (pl. elégetés, földbe ásás)

A b) pontos elkövetésben általában akkor mondták ki a vádlottak bűnösségét, ha nem történt szállítás, nem mozgatták a hulladékot, hanem egy lakóingatlanon vagy telephelyen végeztek vele jogellenes tevékenységeket, így pl. autók szétbontása, rézkábelek gyűjtése, elektronikus berendezések felhalmozása, műanyagok leégetése a fém kinyerése céljából, engedélytől eltérő hulladékkezelések.

Nyomozás felügyelet - átminősítések

- Btk. 248. § (1) bekezdés a) pontosról b) pontosra: **8** esetben,
- Btk. 248. § (1) bekezdés b) pontosról a) pontosra: **6** ügyben,
- alapesetről veszélyes hulladéokra: **30** eljárásban,
- minősített esetről alapesetre: **4** , illetve
- más bűncselekmény (környezetkárosítás) miatt elrendelt nyomozást hulladékgazdálkodás rendjének megsértésére:
4 büntetőügyben kellett helyesbíteni

Nyomozás felügyelet - átminősítések

Számos esetben tapasztalható, hogy a nyomozó hatóságok **alapesetben rendelik el** a nyomozást annak ellenére, hogy már az eljárás első szakaszában is tudható a **hulladék veszélyes jellege** (pl. szétbontatlan, egész gépjármű, benne olajjal, akkumulátorral), vagy éppen fordítva.

A nyomozó hatóságok a hulladékgazdálkodás rendje megsértésének büntette miatt indított **nyomozásokat** - mivel a cselekmény nem bűncselekmény - **megszüntetik** pl. azzal az indokolással, hogy a szakértői vélemény szerint a fellelt hulladékok nagy része nem veszélyes hulladék, illetve a veszélyes hulladék mennyisége nem számottevő, veszélyeztetésről igazán nem beszélhetünk; a környezet károsítása, veszélyeztetése a megtalált veszélyes hulladék csekély mennyisége miatt nem feltételezhető..., de ezeket az ügyészségek rendre korrigálták.

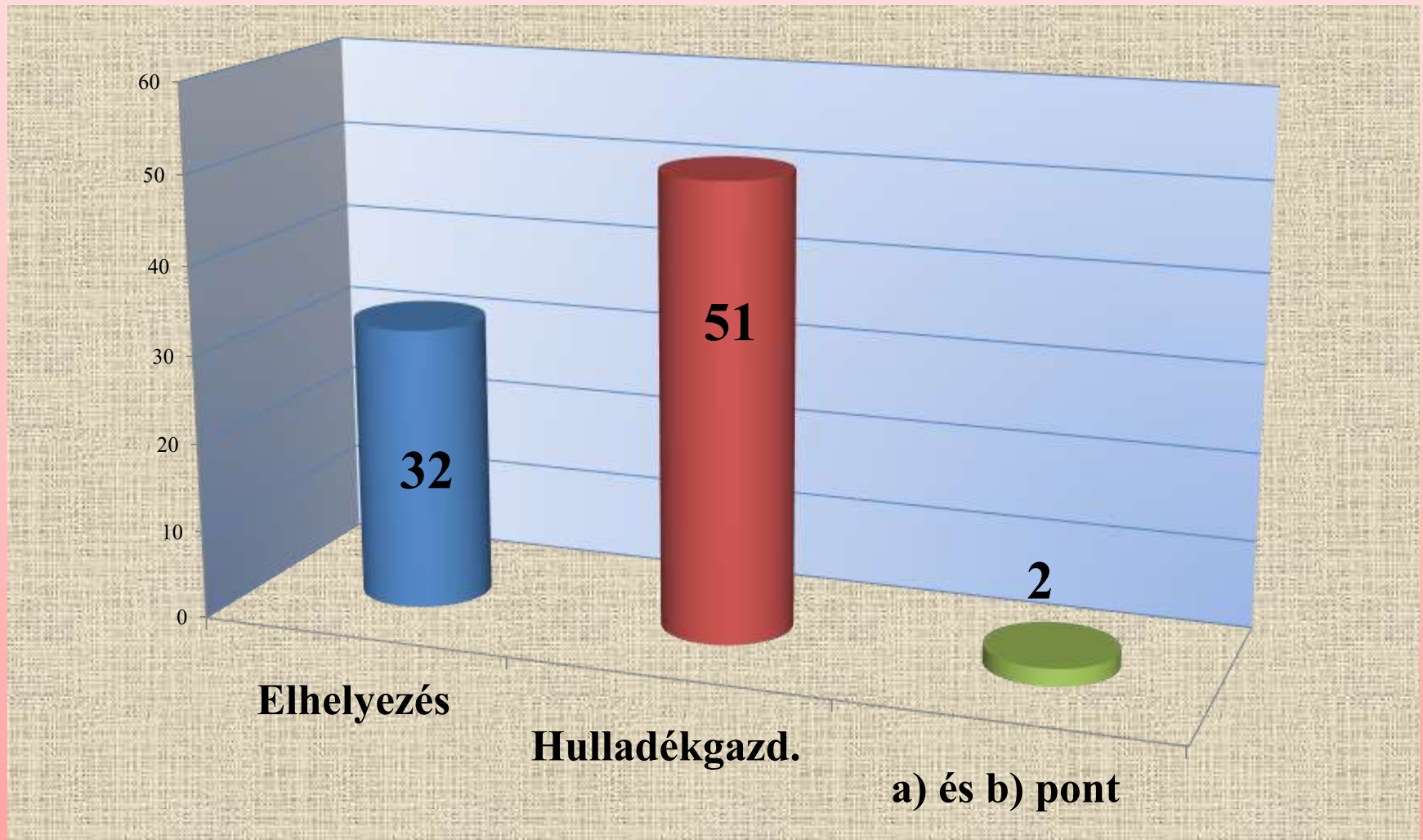
- **Nyomozás megszüntető határozatok hatályon kívül helyezése**
- **Az eljárás folytatására való utasítás**
- **További nyomozati cselekmények elvégzésére utasítás**

Felhívták a figyelmet arra, hogy:

- a nyomozást megszüntető határozat törvényességi szempontból miért aggályos
- a bűncselekmény alapesete sem maradhat figyelmen kívül
- nemcsak a veszélyes hulladéokra kell koncentrálni, mint elkövetési tárgyra
- a tényállás nem eredmény-bűncselekmény...

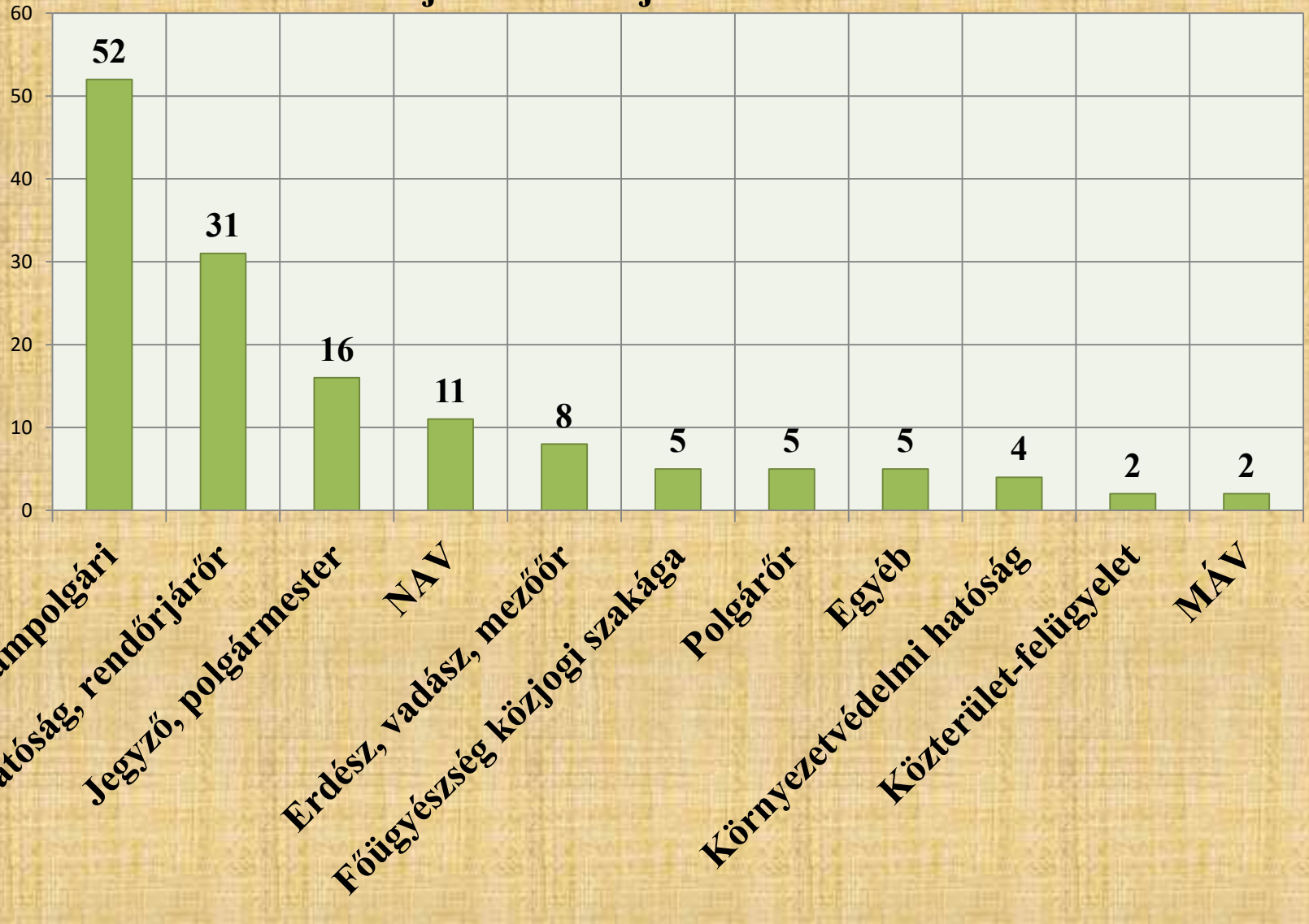
Veszélyes hulladékra elkövetés

- az **alapeset** körében inkább az **elhelyezés** a jellemző,
- **veszélyes hulladékra elkövetésnél** a **hulladékgazdálkodási** tevékenység

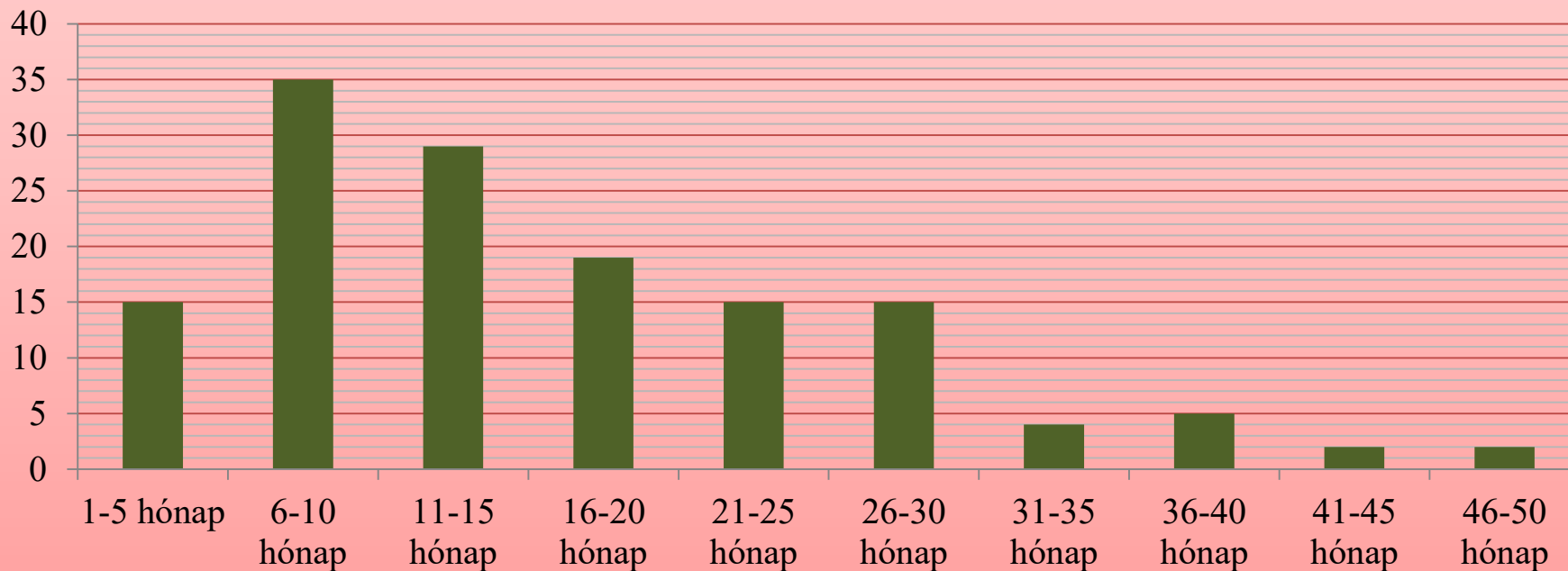
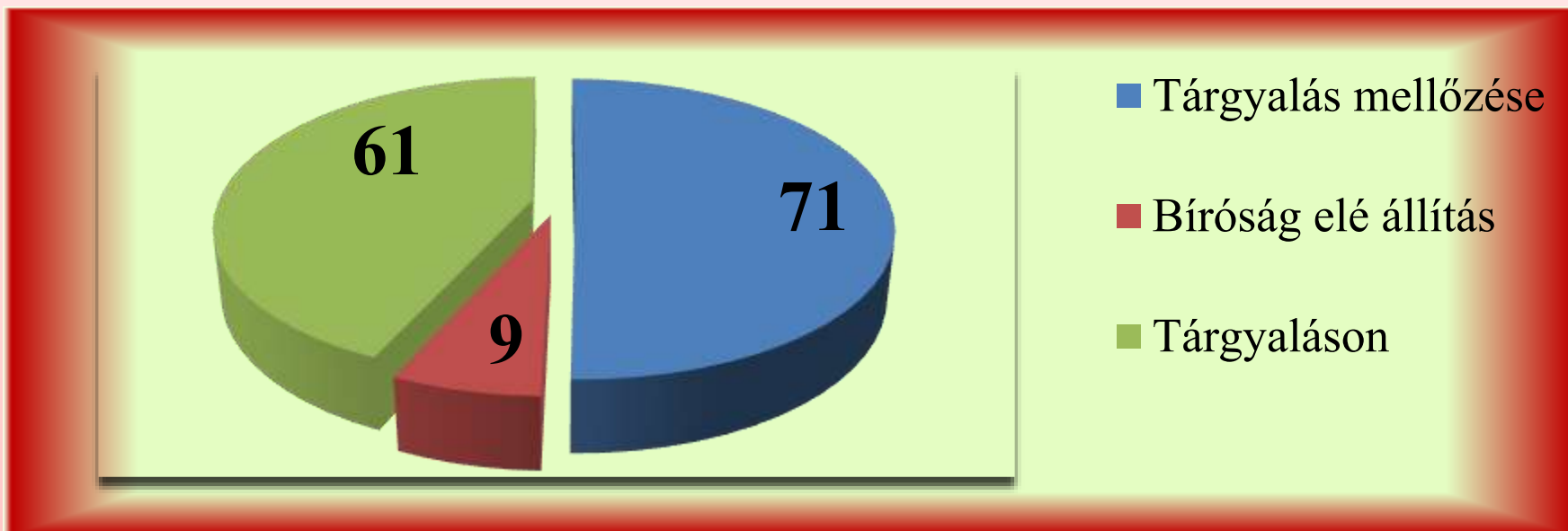

Büntetőeljárás megindítása

Bejelentő / Feljelentő

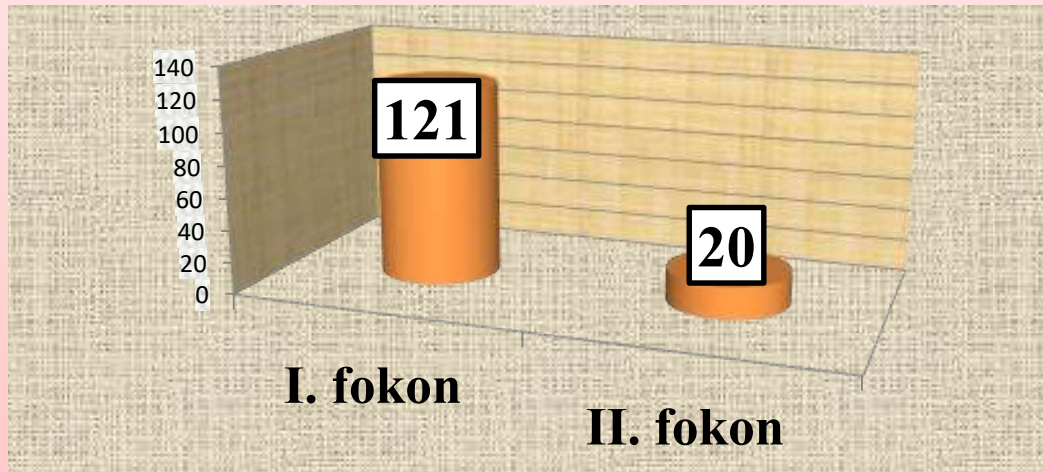

Ügyészi indítványok és időszerűség

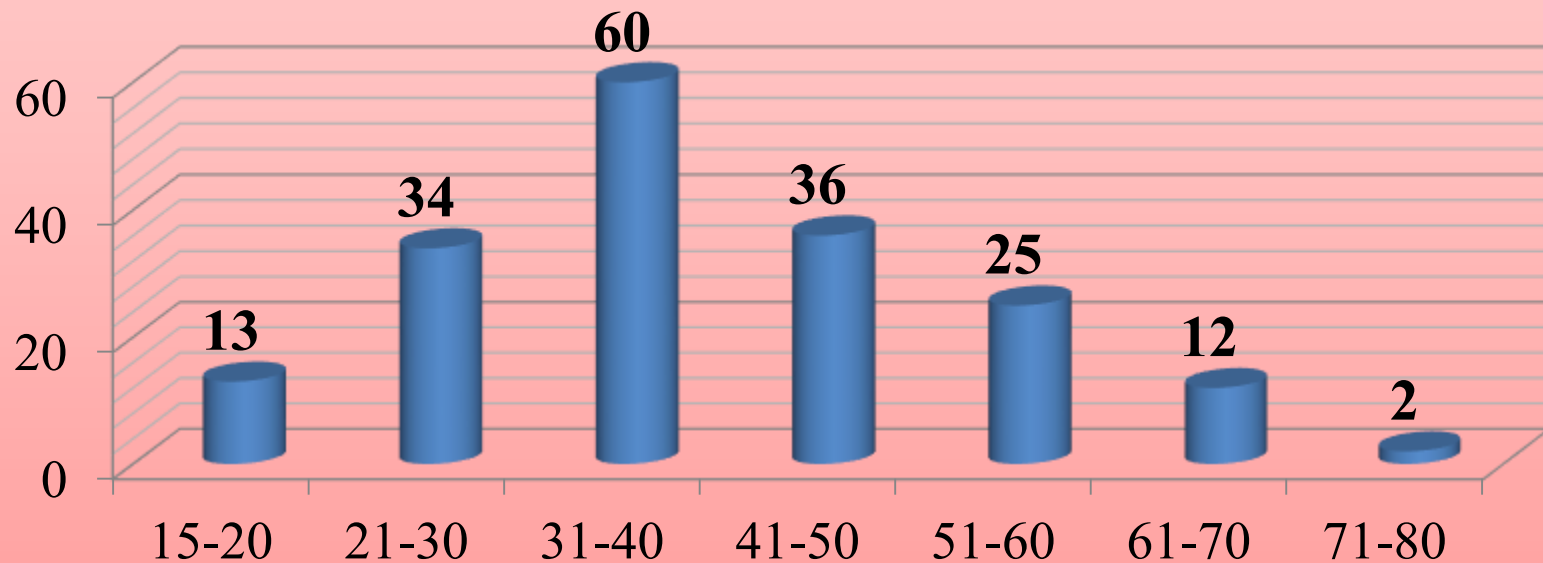

Befejezések - Elkövetők

Eljárások befejezése

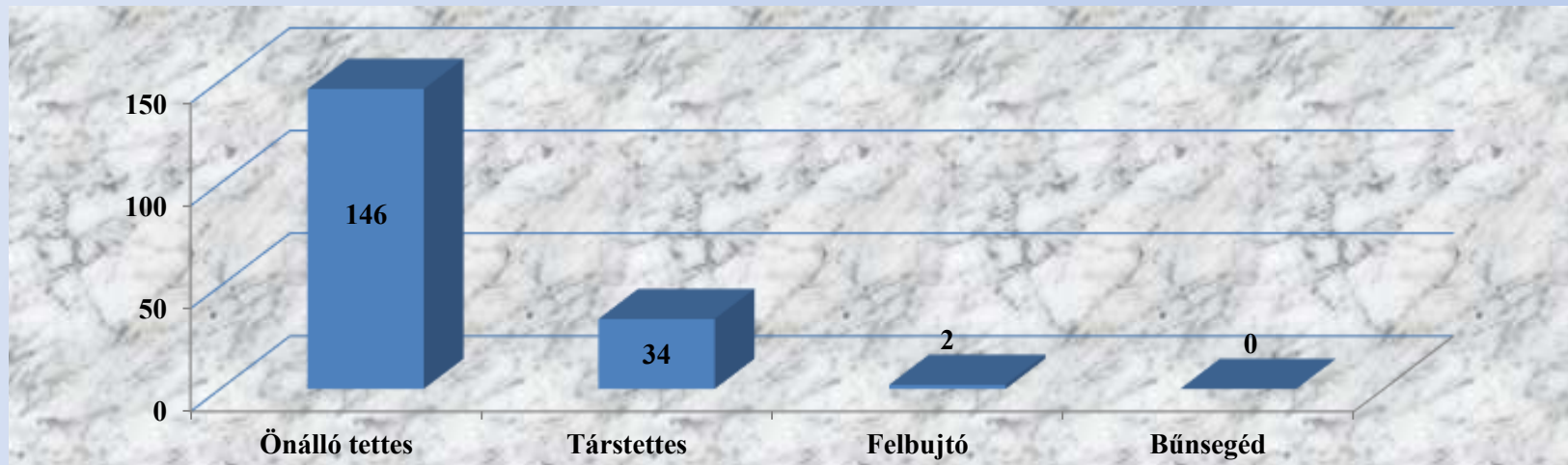
Vádlottak életkori jellemzői

Elkövetők: tipikusan „magányos farkasok”

Az összes ügyből

- **34** ügyben található **társtettesi** minősítés,
- **2** személy **felbujtásért** felelt
- **146** vádlott **önállóan** követte el a bűncselekményt,
- **bűnsegéd** pedig **egyik ügyben sem volt**.

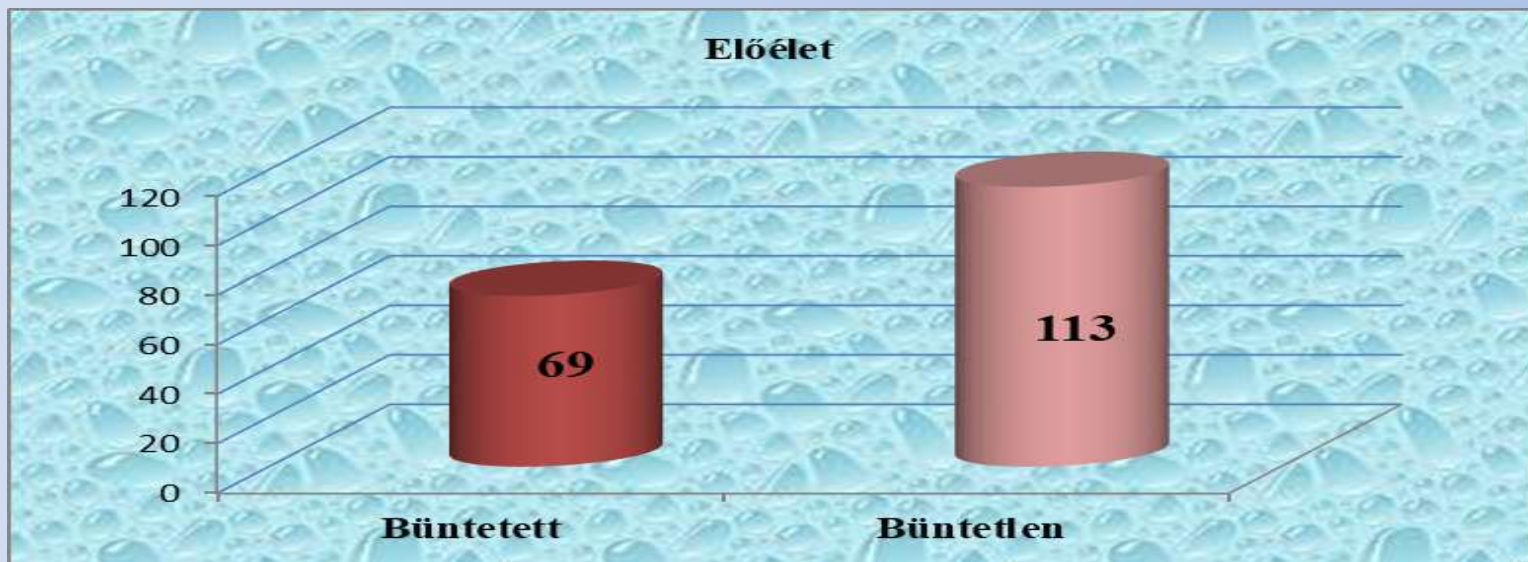
A társtettség a vizsgált ügyekben úgy alakult, hogy

- **25** db büntetőeljárásban **2 fő** vett részt együttesen a bűncselekmény elkövetésében,
- **6** db büntetőeljárásban **3 személy** valósította meg közösen a tényállási elemeket,
- míg **1** db ügyben **4-en** voltak az elkövetők.

Elkövetők: jellemzően büntetlenek

A vizsgált bűncselekményt elkövetők **előélete** rendkívül vegyes képet mutat, azokból semmilyen összefüggés nem mutatható ki, és következtetés sem vonható, mint ahogyan abból sem, hogy az eljáró ügyész(ség)ek minek alapján választják meg ügyészi indítványaikban a büntetés nemét (pl. felfüggesztett szabadságvesztés hatálya alatt álló, többszörösen büntetett előéletű vádlottra közérdekű munka, büntetlenre felfüggesztett szabadságvesztés).

- Az összes vádlott közül csupán **8** főnél említhető, hogy a bűncselekményt **büntetőeljárás hatálya alatt** követte el, **4** vádlott pedig **különös visszaeső**, korábban is ugyanezért a bűncselekményért állt bíróság előtt.
- A vádlottak **38 %-a büntetett** előéletű, vagyis a hulladékgyűjtés rendjének megsértését az eljárásban szereplő vádlottak **62 %-a** úgy követte el, hogy ezt megelőzően még soha nem állt bíróság előtt.

Büntetés-kiszabási gyakorlat

<p>Büntetés típusa</p> <p>Büntetett: 69</p> <p>Büntetlen: 113</p>	<p>Ügyészi indítvány (bűnügy / vádlott)</p> 	<p>Bírósági döntés (bűnügy / vádlott)</p>
<p>Felfüggesztett szabadságvesztés</p>	<p>74 (41 %)</p>	<p>69</p>
<p>Pénzbüntetés</p>	<p>44 (24 %)</p>	<p>41</p>
<p>Közérdekű munka</p>	<p>32 (18 %)</p>	<p>40</p>
<p>Próbára bocsátás</p>	<p>17 (9 %)</p>	<p>15</p>
<p>Elzárás</p>	<p>2 (1 %)</p>	<p>2</p>
<p>Végrehajtandó szabadságvesztés + közügyektől eltiltás</p>	<p>13 (7 %)</p>	<p>11</p>
<p>Összesen:</p>	<p>182 (felmentés: 4)</p>	<p>178</p>

Jártamban, keltemben...

Aktavizsgálatok eredményei

1. A **hulladék mennyisége** nem lehet minősítési alap, mind a szabálysértés, mind pedig a bűncselekmény szempontjából a **hulladék minőségének** van jelentősége.
2. A büntetőügyek többségében feleslegesen történt **szakértő kirendelése** (**köztudomású tényekre**: jelentősen megnövelték a **bűnügyi költséget** és **meghatározták az időszerűséget**).
3. A nyomozó hatóságok **szakértő kirendelő határozatai** tévesen biztosítanak **panaszjogot** a szakértő részére (panaszjoga majd csak a szakértői költséget megállapító végzés ellen lesz); vélhetően ugyanígy járnak el a **tolmács / fordítóiroda** kirendelő határozatok esetében is; ezért ennek országos vizsgálata indokolt lehet.

Aktavizsgálatok eredményei

4. Nem csekély azon ügyek száma, amelyben a **nyomozó hatóságok** a szakkérdés megválaszolásán túlmenően **jogkérdést intéztek a szakértőhöz** (akik meg is válaszolták azokat), ezt viszont a nyomozást felügyelő ügyészségek egyetlen ügyben sem kifogásolták, erre vonatkozó átirat vagy feljegyzés az iratok között nem található.

5. A szakértői véleményekben foglaltak, illetve a gyanúsított / tanúvallomások ellenére **eltérő / ellentmondásos minősítések**: pl. veszélyes hulladéokra elkövetés helyett alapeset, a nyomozati iratok tartalma így több ügyben ellentétessé vált a Btk.-beli minősítéssel.

6. A nyomozati iratok között fellelhető **egyéb határozatok** rendelkező részének **jogszabályi hivatkozásai** számos helyen elnagyoltak, hibásak vagy hiányosak.

Aktavizsgálatok eredményei

7. A veszélyeztetésre való alkalmasság és a konkrét/közvetlen veszély bekövetkezésének elvárása számos ügyben összemosódik; szükséges lehet a környezetkárosítás bcs. kutatása is. Sem a bűncselekmény alapesete, sem pedig a minősített esete nem kívánja meg eredmény bekövetkezését, vagyis nem helytálló az a gyakorlat és következtetés, miszerint ha konkrét veszély nem mutatható ki, a cselekmény nem bűncselekmény.

8. Az ügyészség környezetvédelmi tevékenységéről szóló 1/2014. (III.31.) LÜ körlevélben foglaltak, illetve a szakági együttműködési kötelezettség egyes ügyben történő elmaradása.

9. Némely vádirat a bizonyítékok között - azok felsorolásánál - feltüntet olyan iratokat is, amelyek sem a történeti, sem a törvényi tényállást nem bizonyítják (költségjegyzék, priusz stb.), azok a nyomozati irat kétségtelenül fontos részei, de a vádlott adott ügyben való bűnösségét nem támasztják alá.

10. Az ügy tárgyalás mellőzésével történő elbírálására csak szabadlábban lévő vádlottal szemben lehetséges, más ügyben jogerős szabadságvesztést töltő vádlott esetén tárgyalás mellőzésére irányuló indítvány törvényesen nem tehető.

Aktavizsgálatok eredményei

11. Szintén több ügyben tapasztalható a **kötelező védelem idejében történő észlelésének elmulasztása**: a büntetőeljárásban, törvényben meghatározott esetekben védő kirendelése kötelező, elmulasztása a nyomozó hatóság részéről a terhelt jogainak olyan lényeges korlátozását jelenti, hogy az ennek hiányában foganatosított kihallgatásán tett vallomása bizonyítékként nem értékelhető (BH 2007.402.); ennek főként a nyomozati szakban, a gyanúsítás közlése, és azt követően a védő jelenléte nélkül lefolytatásra kerülő kihallgatás foganatosítása során van jelentősége, hiszen ennek később a vád szempontjából is jóvátehetetlen következményei lehetnek.

12. Nemegyszer megtörtént a **bűncselekmény köztisztasági szabálysértés felé terelése** annak ellenére, hogy a vizsgált időszakban az **törvényesen nem volt lehetséges**.

13. A nyomozó hatóságok által **közvetítői eljárás** felajánlása, valamint az érintettek erre vonatkozó megnyilatkoztatása annak ellenére, hogy **ezen bűncselekmény esetében közvetítői eljárásnak nincs helye**.

14. Több olyan **hivatalos honlap**, illetve **információs rendszer** működik Magyarországon, amely (köz)hiteles adatokat tartalmaz, mindezek ellenére átiratokat, megkereséseket intéztünk ezen szervek felé, holott a **központi adatbázisból** lekérhetőek a szükséges adatok, információk.

Aktavizsgálatok eredményei

15. Rendkívül veszélyes a **hibás, régi, rossz formanyomtatványok, és az ún. minták használata:**

ha ezeket folyamatosan / bizonyos időközönként nem hatályosítják, illetve nem vizsgálják felül, komoly problémákat okozhat.

16. Az **a)-b) pontos együttes minősítés** csak néhány ügyben szerepelt, ennek **gyakorlata egyáltalán nem alakult ki.** Az elkövetési magatartások alapján több ügyben megfontolandó lehetett volna, azt semmi nem zárja ki (ahol ekként minősítették, a bíróságok elfogadták és alkalmazták).

17. Jogalkalmazói problémaként jelentkezett a **bűncselekmény elkövetési tárgya** a Ht. alól **kivett hulladékok** kérdésköre kapcsán / **vagylagos Ht. alóli kivétel,** mert vizsgálandó az EU-s joganyag megléte vagy annak hiánya.

18. Az ügyészségi házi iratok között elhelyezett **2. sz. statisztikai kísérlapon** sok esetben 3080-as befejezési kód kerül feltüntetésre akkor is, ha az ügyész tárgyalás mellőzésére tett indítványt + **VIR** jogerősített **adatlapjai.**

Kérdések válaszok nélkül

- **szakmai kerekasztalok, fókuszcsoportos megbeszélések felvetései (joghézagok, jogértelmezési anomáliák)**
- **eljáró hatóság problematikája (közterület-felügyelet, önkormányzat-jegyző, környezetvédelmi hatóság)**
- **Ht. hatálya alól kivett anyagok = elkövetési tárgyak (nem vágás következtében elpusztult állati tetemek / elhullott állatok / állatkínzás)**
- **hentesek, húsüzletek hulladékgyűjtési tevékenysége**
- **víz, gáz, központi fűtés szerelők, villanyszerelők, egyéb szakemberek által összegyűjtött, saját ingatlanukon tárolt, majd később leadott fémhulladékok = fémkereskedelmi engedélyhez kötött tevékenység**
- **parkolóban hagyott gépjárművek (100-150 db/város)**

Hulladék: olyan anyag vagy tárgy, amelytől birtokosa megválnak, megválni szándékozik, vagy megválni köteles.

- **a megválás törvényi fogalma? a vádlott számára hulladék-e?**
- **újrahasználat, újrahasznosítás kötelező esetei (gyárak, multik)**
- **szelektív hulladékgyűjtés kötelezettsége vs. feltételei**
- **hulladékudvarok hatékonysága (távolságok, trükközések)**

Helyszíni fényképfelvételek

Civil szervezetek kezdeményezései

Kína -2018 - a Föld 24. órája

- **Kína lezárta határait** a feldolgozásra érkező szállítmányok előtt, teljes **import-tilalom** van; (sem papírt, sem műanyagszemetet, fém- és textilhulladékot stb. nem lehet bevinni az országba) - növeli az elégetett, elásott szemét mennyiségét
- a pekingi vezetés a városokat elborító ipari és közlekedési eredetű **szmog** miatt **drasztikus intézkedésekre** szánta el magát a **levegőtisztaság** védelmében
- Kína bonyolította a **globális hulladékforgalom** közel 60%-át, öt Hongkong követi
- számos **súlyosan környezetszennyező** feldolgozóüzemet zártak be
- a műanyag hulladékok termelésében Japán és az USA az élen jár
- elegendő **felkészülési idő** (a szállítmányok ne a tengerben végezzék)
- **gazdasági és környezeti katasztrófhelyzet** fenyeget
- **EU: műanyag hulladék-stratégia - műanyag túlfogyasztás**
(EU ezután Afrikába?, 40% Ázsiába megy, 415%-kal nőtt a kivitel)
évi 80 millió tonna (!!!) műanyagot termel az emberiség

Prevenção: Hulladékokból építkezés

Prevenção: hulladékokból építkezés

Prevenció: hulladékokból építkezés

Nemcsak teraszt, hanem jóérzést is szerezhethünk magunknak azzal, hogy tettünk a környezetünkért: így élni érdemes!

Építési törmelék (sitt) szállítási verseny
- avagy hulladékból építkezés

micsoda kincs lehet az, ami mások számára már szemét, jelentéktelen és értéktelen dirib-darab, semmirevaló anyag.

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

